

National Institute for Public Health
and the Environment
Ministry of Health, Welfare and Sport

Ochrona przed wirusem HPV Dla chłopców i dziewcząt

Krajowy Program Szczepień

Ochrona przed 6 rodzajami raka dzięki 1 szczepionce

Szczepionka przeciwko HPV zapewnia dobrą ochronę przed sześcioma rodzajami raka. Jest podawana dziewczętom już od 2010 roku. Od 2022 roku również chłopcy będą mogli uzyskać ochronę przed nowotworami wywoływanymi przez wirusa HPV. Szczepienia przeciwko HPV są częścią Krajowego Programu Szczepień.

Czym jest wirus HPV?

HPV to skrót od angielskiej nazwy „human papilloma virus”, co oznacza wirusa brodawczaka ludzkiego. Zazwyczaj nie wywołuje żadnych poważnych objawów, ale jest bardzo zaraźliwy. A więc jeśli masz wirusa HPV, możesz przypadkowo zarazić nim kogoś innego. Istnieją różne typy wirusa HPV. Dwa najbardziej niebezpieczne z nich to typy 16 i 18, ponieważ to one najczęściej są przyczyną raka. Najbardziej znanym wywołwanym przez nie nowotworem jest rak szyjki macicy.

Wirus HPV może też być przyczyną raka innych części ciała: jamy ustnej, gardła, pochwy, warg sromowych, penisa i odbytu. Wirus HPV występuje u bardzo wielu ludzi. Osiem na dziesięć osób zaraża się nim raz lub kilka razy w życiu. Na szczęście nie wszystkie z nich chorują. Wirus zazwyczaj sam znika z organizmu, ale czasami w nim pozostaje. Wówczas może wywołać raka nawet po 10-15 latach. Szacuje się, że każdego roku 1100 kobiet i 400 mężczyzn choruje na raka z powodu wirusa HPV.

Szczepienie daje dobrą ochronę

Szczepionka chroni przed dwoma najbardziej niebezpiecznymi typami wirusa HPV. Działa najskuteczniej zanim dojdzie do zakażenia. Dwie dawki szczepionki wystarczą, aby chronić Cię przez długi czas. Pomiedzy pierwszą a drugą dawką musi upłynąć 6 miesięcy. W Holandii dziewczęta są szczepione przeciwko HPV już od ponad dziesięciu lat. Dzięki temu mogliśmy przez długi czas badać skuteczność szczepionki. Wyniki badań wskazują, że zapewnia ona 80-95% ochronę przed długo-trwałymi zakażeniami HPV wywołanymi przez wirus typu 16 i 18. Szczepiąc się, chronisz przed wirusem HPV także inne osoby.

Teraz również chłopcy mogą się zaszczepić

Podobnie jak dziewczynki, również chłopcy mogą się zakażyć wirusem HPV. W późniejszym wieku mogą zachorować na raka jamy ustnej, gardła, penisa i odbytu. Dlatego obecnie również chłopcy mogą się zaszczepić. Szczepionka ochroni ich przed wirusem HPV, co oznacza, że w przyszłości ryzyko zachorowania przez nich na raka wywołanego HPV będzie znacznie mniejsze.

Szczepionka jest bezpieczna

Do tej pory w Holandii w pełni zaszczepionych przeciwko HPV jest już ponad milion dziewcząt i chłopców. Nie odnotowano dotąd poważnych skutków ubocznych. Miejsce wstrzyknięcia może lekko boleć. Może też wystąpić ból mięśni. Czasami mogą pojawić się bóle brzucha, nudności, bóle głowy lub gorączka. Dolegliwości te ustępują jednak po 1-3 dniach. Nigdy nie stwierdzono żadnych poważnych, długotrwałych dolegliwości.

Niektórzy rodzice obawiają się, że ich dziecko może odczuwać silne zmęczenie po szczepieniu.

W przeszłości w mediach pojawiały się też doniesienia na ten temat. Wiemy, że dziewczynki zaszczepione przeciwko HPV nie są bardziej narażone na długotrwałe zmęczenie niż dziewczynki niezaszczepione. Wynika to jasno z badań przeprowadzonych w Holandii, Wielkiej Brytanii i Norwegii.

Chcesz wiedzieć, jakie są składniki szczepionki? Wejdź na stronę Krajowego Programu Szczepień. Ulotkę informacyjną dla pacjenta można znaleźć na stronie rvp.nl/hpv.

Zapewnij jak najwcześniejszą ochronę

Szczepionka działa najskuteczniej u osób, które jeszcze nigdy nie zaraziły się wirusem HPV. Badania wykazują, że szczepionka zapewnia ochronę przez dłuższy czas. Możliwe jest więc szczepienie dzieci w młodym wieku. Od 2022 roku dziewczynki i chłopcy będą zapraszani na szczepienia po ukończeniu 10 lat. Istnieje wtedy duże prawdopodobieństwo, że nie byli jeszcze nigdy zakażeni.

Ochrona przed rakiem wywołanym przez HPV

Wirusem HPV można się zarazić podczas stosunku płciowego. Przenosi się następnie przez ręce, usta, skórę i błony śluzowe. Zazwyczaj organizm sam zwalcza wirusa, ale czasem w nim pozostaje. Wtedy wirus ma możliwość modyfikacji zdrowych komórek. Gdy uszkodzi wiele komórek, może w późniejszym czasie doprowadzić do rozwoju raka. Ten proces trwa nawet 10-15 lat.

Po zaszczepieniu przeciwko HPV organizm wytworzy przeciwciała, które zaatakują wirusa w przypadku zakażenia. Przeciwciała te rozpoznają wirusa i wyeliminują go. W ten sposób nie będzie w stanie uszkodzić zdrowych komórek.

„Co tydzień rozmawiam z pacjentami z rakiem prącia, którzy chcieliby cofnąć się w czasie, aby móc się zaszczepić, ponieważ ochroniłoby ich to przed dużym cierpieniem.”

Oscar Brouwer,
urolog, szpital AVL

„Rozmawiam z wieloma rodzicami i na szczęście mogą ich zapewnić, że szczepionka HPV to skuteczny sposób, aby chronić chłopców i dziewczęta przed rakiem.”

Guven Yildiz,
lekarz rodzinny w Hadze

„Zaszczepiłam się, bo nie chcę chorować na raka. Moi rodzice też uznali, że to dobry pomysł.”

Lisa, 13 lat

Ochrona przed 6 rodzajami raka dzięki 1 szczepionce

Czym jest wirus HPV?

HPV to wirus brodawczaka ludzkiego, który jest bardzo zakaźny. Po wielu latach od zakażenia może wywołać u Ciebie raka.

6 rodzajów raka

Zakażenie HPV może prowadzić do rozwoju raka jamy ustnej i gardła, penisa, odbytu, pochwy, warg sromowych i szyjki macicy.

Bezpieczna szczepionka

Już ponad milion dziewcząt i chłopców zostało w pełni zaszczepionych przeciwko HPV. Nie są znane żadne poważne skutki uboczne szczepionki.

95% ochrony

Wyniki badań wskazują, że szczepienie przeciwko HPV zapewnia 80-95% ochronę przed długotrwałymi zakażeniami wywołanymi przez wirus HPV typu 16 i 18.

80% ludzi zaraża się wirusem HPV

Osiem na dziesięć osób zaraża się wirusem HPV. Zazwyczaj organizm sam zwalcza wirusa.

Chłopcy i dziewczęta powyżej 9. roku życia

Wszystkie dzieci w Holandii otrzymują zaproszenie na szczepienie przeciwko HPV w roku, w którym kończą 10 lat.

Pytania

Czy można się zaszczepić, gdy jest się chorym?

.....

Lepiej przełożyć szczepienie na później, jeśli masz gorączkę powyżej 38,5 stopni lub jesteś w ciąży. Porozmawiaj ze swoim lekarzem rodzinnym lub lekarzem pediatrą, aby dowiedzieć się, kiedy możesz się zaszczepić.

Czy szczepionka może spowodować bezpłodność?

.....

Nie. Szczepionka nie zawiera żadnych substancji, które mogą mieć wpływ na narządy rozrodcze. Dlatego szczepionka nie może powodować niepłodności. Sprawia tylko, że organizm rozpoznaje i usuwa wirusa HPV.

Czy muszę płacić za szczepionkę przeciwko HPV?

.....

Szczepienia przeciwko wirusowi HPV są bezpłatne.

Czy szczepionka zadziała u osób, które już uprawiały seks?

.....

Tak, szczepienie ma sens, nawet jeśli masz za sobą swój pierwszy raz. Możliwe, że nie zostałeś(-aś) jeszcze zarażony(-a) wirusem HPV. Jednak najlepszą ochronę daje zaszczepienie się przed rozpoczęciem życia seksualnego.

Jak można się zarazić wirusem HPV?

.....

Wirusem można się zarazić odbywając stosunek płciowy z kimś, kto jest zakażony. Wirus HPV jest wówczas przenoszony przez ręce, skórę i usta. Wirus HPV występuje u bardzo wielu ludzi. Osoba, z którą przebywasz, może więc być nosicielem wirusa, nie wiedząc o tym. A wtedy i ty możesz się zarazić.

Czy szczepionka zadziała u osób, które biorą tabletki antykoncepcyjne?

.....

Tak. Tabletki antykoncepcyjne chronią przed zajściem w ciążę, ale nie przed wirusem HPV. Tabletki nie mają wpływu na skuteczność szczepionki.

Dane związane ze szczepieniem

Krajowy instytut ds. zdrowia społecznego i ochrony środowiska (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, RIVM) koordynuje Krajowy Program Szczepień w Holandii. RIVM informuje rodziców o szczepieniach w ramach Krajowego Programu Szczepień i rozsyła zaproszenia na szczepienia. Realizacją Krajowego Programu Szczepień i wykonywaniem szczepień zajmuje się najbliższa poradnia pediatryczna (jeugdgezondheidszorg, jgz).

Gdy dziecko zostanie zaszczepione, poradnia zarejestruje dane dotyczące szczepienia w swoim systemie i na świadectwie szczepienia dziecka. Jeśli wyrazisz zgodę, poradnia udostępni te dane RIVM. Dane te obejmują informacje dotyczące szczepień i dane osobowe Twojego dziecka. Lekarz pediatra lub pielęgniarka z poradni zapyta Cię o zgodę na wymianę tych danych pomiędzy poradnią a RIVM.

Twoja zgoda jest bardzo ważna. RIVM może wykonywać (prawidłowo) różne zadania tylko wtedy, gdy wie dokładnie, jakie szczepienia otrzymało Twoje dziecko. Może na przykład wykorzystać te dane, aby na czas wysłać Ci przypomnienia o szczepieniach Twojego dziecka. Ponadto RIVM może wydać kopię świadectwa szczepienia dziecka, gdy będzie Ci potrzebne.

RIVM wykorzystuje te dane również do monitorowania jakości Krajowego Programu Szczepień i szczepionek. Wreszcie dane te służą RIVM do ustalenia, ile dzieci w Holandii otrzymało już wszystkie szczepienia. Gdyby doszło do wybuchu epidemii choroby zakaźnej, bardzo ważne jest, aby wiedzieć, ile osób jest chronionych. RIVM może wtedy ocenić, czy choroba może się rozprzestrzeniać i czy konieczne będą środki zaradcze.

Więcej informacji znajdziesz na stronie

rijksvaccinatieprogramma.nl/jouw-toestemming

Published by:

**National Institute for Public Health
and the Environment, RIVM**

PO Box 1 | 3720 BA Bilthoven
The Netherlands
www.rivm.nl/en

January 2023

Committed to *health and sustainability*